

Basının ve Kamuoyunun Dikkatine
08.01.2011

**DÜNYA GIDA FİYATLARININ KONTROL ALTINA
ALINMASI YERLEŞMİŞ KABULLERİN SORGULANMASI VE DOĞRU
POLİTİKALARIN BENİMSENMESİ İLE MÜMKÜN OLACAKTIR**

Geçtiğimiz günlerde gündeme gelen Gıda ve Tarım Örgütü FAO'nun raporuna göre, 2010 yılı sonu itibarıyla dünya piyasalarında bazı gıda ürünleri fiyatları 2008 yılında yaşanan gıda krizi dolayısıyla görülen seviyelerin üzerine çıkmıştır. Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre, genel gıda fiyatları endeksi halen 2008 yılı düzeyinin altında ancak 2008 yılı öncesi ve 2009 yılından daha yüksektir. 2002 yılının ise yaklaşık 2,5 katına ulaşmıştır. Şeker ve et fiyatları 2008 yılı düzeyinin de üzerindedir. Bu günlerde durum kriz döneminden daha vahim bir noktadadır.

Bu tespit son derece önemli, üzerinde düşünülmesini ve var olan politikaların sorgulanmasını gerektiren bir durumdur. Yaşananlar, yıllardır doğru olduğu savunulan piyasa yaklaşımlarının yeniden gözden geçirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Temel ürünlerin yetiştirildiği ülkelerde yaşanan doğal afetler, iklimdeki istikrarsızlıklar ve bir yanda gıda artıklarını çöpe atan ülkeler varken, bir yanda açlığın yaşanıyor oluşu ve bu koşullarda gıda ticaretinin tümüyle serbestleştirilmesi; tarımsal fiyatların ve üretimin dış etkilere ve spekülasyona daha açık hale gelmesine neden olmaktadır. Gıda piyasalarında yeni krizlerin başlıca kaynağını bu gerçeklikte aramak gerekir. Artık gıdanın silah kadar önemli bir madde olduğu kabul edilmektedir. Artık gıdanın serbest piyasa ekonomisinin insafına bırakılmayacağı bilinmektedir.

Bir yandan dünyada, bir yandan ülkemizde sıklıkla kontrol altına alınamayan gıda fiyatları gündeme gelmektedir. Doğru politikalar belirlenememesi halinde, bu durumun ülkeler için bağımsızlık sorunu haline geleceğinden kimsenin şüphesi olmamalıdır. Kırsal kesimde yoksulluk artmakta; üretici tarımsal üretimden vazgeçerek şehirlere göç etmekte, üreticinin etkin bir örgütlülük içinde olmaması bu süreci hızlandırmaktadır. Tarımsal üretimle uğraşanlar, zorlu bir yaşam içerisindeyler. Üretime küsen üreticiyi daha sonra geri döndürmek mümkün olmayacaktır.

Yeterli ve uygun fiyatta gıda arzının sağlanması için tarımsal üretimin sürekli olarak yapılması kaçınılmazdır. Üretime getirilen kısıtlar, kota sistemleri bu alanda krizlerin büyümesine neden olacaktır. Tarımsal üretimde verilen desteklerin üretimi kısıtlayıcı yönde olmaması, doğru yönlendirmesi temel hedef olmalıdır. Hep savunduğumuz gibi, ülke kaynaklarını geliştirerek ve etkin kullanarak gıda üretimini artırmak; destekleme politikalarını liberalleşme yanlısı, üretimden kopuk yöntemlerle değil üretimi destekleyen yöntemlerle uygulamak; tarım üreticilerini gıda yardımına muhtaç değil, gıda üreten hale getirmek; ekonomide yaratılan artığın adil bir biçimde bölüşülmesini sağlamak artan gıda fiyatlarına karşı ülkemizi koruyacak dışa bağımlılıktan ve yüksek ithalat faturalarından koruyacak en temel yaklaşımlar olacaktır.

Et, süt, hububat gibi temel gıda maddeleri serbest rekabet piyasası dengelerine bırakılmamalıdır. Mutlaka piyasayı düzenleyecek kurum veya sistemler oluşturulmalıdır. Tarımsal işgücünün korunduğu, üretimin artırıldığı ve doğru araçlarla desteklendiği, ithalata bağımlı olmayan bir tarımsal üretim yapısı esastır. Tarımsal üretim için iklim ve doğa koşullarının her şeye rağmen diğer birçok ülkeye göre görece olarak uygun olması en büyük artımızdır. Bir mirasyedi gibi bu zenginliği harcamadan üretimin artırılması ve doğru yönlendirilmesi; üreticinin rekabet edebilirliğinin sağlanması elzemdir.

Saygı ile sunar.

R.Petek ATAMAN
Başkan